

foreligger eller kan bibringes sagen i form af f.eks. børnesagkyndig rådgivning. Ved at fremhæve dette princip direkte i loven imødegås også den kritik, der er fremkommet fra FN's Børnekomitee for Barnets rettigheder, hvorfra der har været peget på, at det generelle princip om barnets tarv i Børnekonventionens artikel 3 ikke er anvendt fuldt ud og loyalt indarbejdet i Danmarks politikker og ordninger.

I forlængelse heraf foreslås desuden, at det præciseres, at barnets egne synspunkter skal indgå i alle forhold vedrørende barnet alt efter dets alder og modenhed. I samme forbindelse foreslås en grundlæggende bestemmelse om, at barnet altid skal inddrages under en sag om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær, så dets perspektiv og eventuelle synspunkter kan komme til udtryk. Dette kan ske ved samtaler med barnet, børnesagkyndige erklæringer eller på anden måde, der belyser barnets perspektiv. Dette gælder dog ikke, hvis det må antages at være til skade for barnet, eller hvis det må anses for unødvendigt efter sagens karakter. I modsætning til gældende ret er der efter forslaget ikke en aldersgrænse for, hvornår barnet skal inddrages, idet der efter forslaget altid skal ske en synliggørelse af det enkelte barns perspektiv. Det vil afhænge af det enkelte barns alder og modenhed, om dets perspektiv belyses bedst ved en egentlig samtale eller på anden måde. Det forudsættes, at inddragelsen af barnet sker på den for barnet mest skånsomme måde og som udgangspunkt under medvirken af børnesagkyndige.

Det foreslås desuden, at børn over 10 år skal have adgang til at rette henvendelse til statsforvaltningen med den virkning, at statsforvaltningen har pligt til at indkalde barnets forældre til et møde om de forhold, som barnet ønsker hjælp til. Det foreslås desuden, at der altid knyttes en børnesagkyndig til sagen, hvis barnet benytter sig af denne adgang.

Lovforslaget medfører en ny tilgang til begrebet fælles forældremyndighed, hvor det ikke længere kræves, at forældrene er enige om samtlige spørgsmål vedrørende barnet. Det centrale er, at forældrene kan håndtere deres eventuelle uenigheder på en sådan måde, at det ikke går ud over barnet. Efter lovforslaget kan retten kun ophæve den fælles forældremyndighed, hvis tungtvejende grunde af hensyn til barnet taler for det. Der kan dog være tilfælde, hvor der er så svære og uovervindelige samarbejdsproblemer mellem forældrene, at det ikke vil være det bedste for barnet, at der fortsat er fælles forældremyndighed. Dette gælder også, hvor den ene forælder har udøvet vold eller lignende mod den anden forælder, barnet eller andre i familien eller der er sket seksuelle krænkelser af samme.

Det kan heller ikke antages at være i barnets interesse, at der dømmes til fælles forældremyndighed, hvis en forælder er uegnet som forældremyndighedsindehaver, f.eks. på grund af misbrug, en alvorlig psykisk lidelse eller lignende. Der kan også være tale om, at forælderen gennem sin adfærd har vist, at den pågældende ikke har til hensigt at deltage i barnet liv, f.eks. ved at have været fraværende i barnets liv i flere år.

Det foreslås desuden, at adgangen til at dømme til fælles forældremyndighed også skal kunne ske i de tilfælde, hvor den ene forælder har forældremyndigheden alene, enten efter loven eller efter en aftale eller dom. Det afgørende for vurderingen af, om det i disse situationer vil være bedst for barnet, at der dømmes til fælles forældremyndighed, er barnets relation til den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden. Det skal indgå i vurderingen, hvor lang tid der er gået siden samlivsophævelsen, og hvordan kontakten til barnet har været i den mellemliggende periode. Det vil efter denne bestemmelse være muligt for forældre, der efter den gældende lov er blevet fradømt forældremyndigheden, at anmode om at få del i den.

Ved vurderingen af, hvad der er bedst for barnet efter lovforslagets § 4, skal statsforvaltningerne og domstolene efter lovforslaget anlægge et fremtidsorienteret perspektiv. Det må anses som en stor belastning af et barn, såfremt den ene forælder konstant hindrer den anden forælders kontakt til barnet og vanskeliggør et samarbejde om barnet. Samværschikane skal således fortsat indgå i vurderingen. I sager om forældremyndighed skal det derfor indgå i overvejelserne om, hvad der er bedst for barnet, hvem af forældrene der må anses for bedst egnet til på længere sigt at varetage samarbejdet omkring barnet og sikre barnets kontakt til den anden forælder.

Samtidig med forslaget om, at retten kan træffe afgørelse om fælles forældremyndighed, foreslås det, at domstolene også skal kunne afgøre, hvor barnet skal bo. Spørgsmålet om barnets bopæl har efter den gældende lov hørt under den fælles forældremyndighed og antages ofte at være sagens egentlige kerne, når forældre anmoder om at få den fælles forældremyndighed bragt til ophør. Ved at give retten adgang til at træffe en afgørelse om barnets bopæl vil området for forældrenes konflikt minimeres og give forældrene bedre mulighed for at fortsætte med at praktisere et retligt fællesskab omkring barnet. Adgangen til at træffe afgørelse om fælles forældremyndighed og barnets bopæl vil desuden kunne være motiverende i forhold til at få en aftalebaseret løsning, når forældrene mødes i statsforvaltningen, hvor alle sager om forældremyndighed skal indledes.